

Petreska, Darinka. – Ačkoska, Violeta. *Osoznavaně na istorijata*. Skopje: Filozofski fakultet, 2007. 384 s.

Kniha profesorek Institutu historie na státní univerzitě Sv. Cyrila a Metoděje ve Skopji se zabývá historiografií jako vědou, jejím vývojem a metodologií. Byla vytvořena jako příručka pro makedonské studenty historie, kteří se jejím prostřednictvím mají seznámit se stěžejními proudy ve světové historiografii a s vývojem historické metodologie. Kniha ale navíc obsahuje samostatnou kapitolu *Rozvoj makedonské historie*, mapující historiografii makedonskou. Právě proto je dobré i v našem prostředí vědět o její existenci.

Autorky zpracovaly užitečný přehled vývoje makedonské historiografie od jejích počátků až po její institucionalizovanou podobu po druhé světové válce. Tato kapitola přehledně osvětluje situaci po druhé světové válce, budování institucí potřebných pro rozvoj makedonské historiografie, jako jsou Institut pro národní historii, Katedra historie na skopské univerzitě, Makedonská akademie věd atd. Pro české badatele je přínosný přehled činnosti řady makedonských historiků. Jejich portréty a charakteristika jejich profesionálního zájmu jsou obsaženy ve čtyřech podkapitolách, které se zabývají různými obdobími: do roku 1944, od roku 1944 do 1969, sedmdesátými léty do rozpadu Jugoslávie a dobu po roce 1991.

Jednotlivá období jsou autorkami komentována a jsou zdůrazněna jejich stěžejní témata. Ačkoska a Petreska popisují důraz makedonské historiografie na partyzánský boj v poválečném období, dále středověká (z bulharského pohledu kontroverzní) témata v šedesátých letech a neméně zajímavé je i pojednání o vývoji po roce 1991, kdy v makedonské historiografii dochází k změnám, revizím a obratu do antické minulosti.

Kniha *Osoznavanje na istorijata* je v makedonském prostředí určitě zajímavým počinem. Autorky zpracovaly vývoj historiografie a historické metodologie, čímž rozšířily literaturu vlastním studentům a přitom se věnovaly tématům a metodologiím, které zatím sama makedonská historie nepoužívá; právě mladí historikové pod vedením těchto profesorek tyto metody objevují. Ačkoska i Petreska podle moderních metodologií zpracovávají i své poslední práce a předávají studentům zejména poselství francouzské školy Annales, vysvětlují jim podstatu mikrohistorie, historie všedního dne, eko-historie, orální historie a podobně.

Díky této publikaci je možné vytvořit si ucelený obrázek o vývoji a tématech makedonské historiografie, ke které autorky sice nepřistupují příliš kriticky, ale na druhé straně poskytují zahraničnímu uživateli jakýsi „slovník makedonské historiografie“.

Tereza Fantlová